

РОЗРОБКА ТА ДОСЛІДЖЕННЯ КОМБІНОВАНОЇ МАЗІ ДЛЯ ЛІКУВАННЯ АЛЕРГОДЕРМАТОЗІВ

Ляпунова О.О., Можейко Л.С.

*Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна
ksalex@i.ua*

Гормонотерапія дерматологічних захворювань означає, насамперед, застосування глюкокортикоїдів і статевих гормонів. Місцева (зовнішня) терапія шкірних хвороб за допомогою лікарських форм з глюкокортикоїдами отримала широке і міцне світове визнання. Розширення номенклатури лікарських засобів для місцевого застосування з глюкокортикоїдами, зокрема, у формі мазей, кремів і гелів є однією з основних тенденцій розвитку м'яких лікарських форм за кордоном. В Україні в даний час виробництво необхідного асортименту мазей з глюкокортикоїдами також розвивається. Відновлювати виробництво раніше розроблених мазей недоцільно, оскільки вони вже не відповідають повною мірою медико-біологічним вимогам, що пред'являються до таких препаратів сучасною дерматологією. По-перше, вони в основному виготовлені на гідрофобних основах, тоді як за кордоном більшість (близько 70%) дерматологічних мазей з глюкокортикоїдами готується на основі емульсій типу м/в або гелів. По-друге, глюкокортикоїди у вітчизняних мазях або не комбінуються з антимікробними лікарськими речовинами, або комбінуються з антибіотиками (окситетрациклін, левоміцетин), до яких у більшості хворих виробилася резистентна мікрофлора і яким властиві серйозні побічні ефекти навіть при місцевому застосуванні.

У той же час мазі з глюкокортикоїдами є незамінними лікарськими засобами при лікуванні багатьох дерматологічних хвороб.

Потреба в мазях з глюкокортикоїдами в Україні вельми велика. В даний час в Україні реєструються сучасні зарубіжні засоби з глюкокортикоїдами в формі мазей, які заповнюють її ринок.

В багатьох випадках алергодерматози, які невчасно лікувались, ускладнені мікробною і грибовою флорою.

Метою наших досліджень є розробка препарату, яка б мала у своєму складі глюкокортикоїд бетаметазону діпропіоната, антибіотик – гентаміцину сульфат і протигрибковий засіб - клотримазол.

Для досягнення поставленої мети нам необхідно було вирішити такі завдання:

- дослідити фізико-хімічні властивості, закономірності та механізм стабілізації за допомогою допоміжних речовин таких дисперсних форм як суспензії, комбіновані системи;
- дослідити механізм і закономірності впливу допоміжних речовин та фізико-хімічні властивості дисперсних систем на вивільнення, біодоступність і прояв специфічної дії досліджуваних діючих речовин;
- вивчити властивості і механізми впливу деяких консервантів на мікробіологічну стабільність розроблюваних м'яких лікарських форм;
- науково обґрунтувати склад і технологію мазі, що містить кортикостеро-

їди у комбінації з антибіотиком і протигрибковим засобом для застосування в дерматології.

Нами був розроблений склад препарату на основі обґрунтування вибору діючих і допоміжних речовин, вивчення реологічних характеристик зразків мазей, вивчення ефективності антимікробних консервантів. Також була обґрунтована технологія препарату,

Технологія препарату розроблена з урахуванням властивостей компонентів, що входять до його складу, і властивостей мазі, як дисперсної системи. При виборі способу приготування і параметрів технологічного процесу ґрунтувалися також на даних впливу температури на реологічні властивості лікарської форми і на стабільність діючих речовин.

Також був здійснений вибір упаковки.

Раціональний, науково обґрунтований вибір складу лікарських і допоміжних речовин дає можливість випускати високоефективний препарат у формі м'якого лікарського засобу з мінімальним побічною дією, властивою глюкокортикоїдам.

Вибір складу здійснювався з урахуванням клінічних проявів протизапальної дії глюкокортикостероїда (звуження судин і зміна їх проникності, посилення міграції нейрофілів і моноцитів та ін.).

Також вибір складу здійснювався з урахуванням можливих побічних ефектів глюкокортикостероїдів, з урахуванням особливостей патологічного процесу, на підставі знання молекулярних механізмів дії глюкокортикостероїдів і впливу на них різних факторів.